

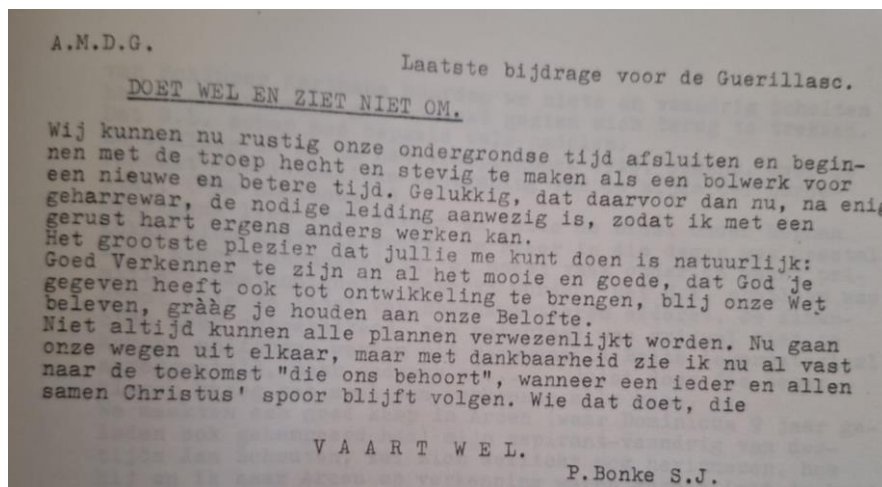
Pieter (Piet) Eduard Bonke is geboren op 26 maart 1909 in Amsterdam. Hij was de zoon van Felix Ignace Marie Bonk en Josephina Johanna Maria Kuinders. Hij ging naar het gymnasium in Amsterdam en hoefde wegens broederdienst niet op te komen als dienstplichtige. Hij trad in bij de orde van de Jezuiten en werd priester.

Hij werkte korte tijd in Moetilan, Nederlands Indië en kwam in 1937 in Valkenburg. Via Schinnen, Noordwijkerhout en Grave kwam hij in juli 1943 in Nijmegen.

In Nijmegen waren voor de oorlog bij de verschillende parochies katholieke Scoutinggroepen actief. In 1935 werd de Sint Dominicusgroep opgericht, verbonden aan de Dominicusparochie in de binnenstad van Nijmegen, met welpen en verkenneren. In 1940 werd het verenigingsgebouw 'De Oase' aan de St. Anthoniusplaats 12 geopend en het eerste lustrum gevierd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Scouting op 2 april 1941 verboden en werden alle eigendommen in beslag genomen door de bezetter. De verkenneren besloten illegaal door te gaan met hun patrouilles. Ook de leden van de stam gingen illegaal door. In eerste instantie kwamen de verkenneren nog geregeld bij elkaar en in de zomer van 1941 werd zelfs een ondergronds kamp gehouden. Al snel stopten de andere patrouilles met hun illegale samenkomsten, maar de verkenneren van de dassenpatrouille gingen door. Omdat er meer wilden dan alleen patrouillebijeenkomsten, probeerde patrouilleleider Kees Bökking nieuwe verkenneren te ronselen. Op het Canisiuscollege benaderde hij pastoor Bruens om die als aalmoezenier op wilde treden. Er kwamen daarna ook andere jongens bij zoals de gebroeders Hoppe, gebroeders van de Kerkhof, Piet van Ing, Carel Heskes en Maarten Schretlen. Ze noemden zich de Guerilla scouts en kwamen samen op de zolderkamer van Kees aan de Batavierenweg. Ze verstopten hun hoofd onder hun jas als ze er 's avonds stiekem heengingen. Naast de bijeenkomsten organiseerden ze ook jaarlijks tochten en illegale kampen. In de zomer van 1942 gingen ze naar Elst bij Rhenen. Met St. Jorisdag 1943 kwamen de verkenneren samen bij Bökking. Ze hielden een schijnkampvuur en Pater Breuns was hierbij aanwezig. Hij liet later het werk als waarnemend aalmoezenier over aan een jongere confrater, de jezuïet pater Bonke SJ, omdat hij met zijn gezondheid tobde.

De verkenneren gaven tijdens de oorlog een ondergrondse groepsblad uit, de Guerilla Scout. Het verscheen illegaal tussen november 1943 en oktober 1944 in een oplage van 6 exemplaren. De scouts gebruikten schuilnamen zoals Eagle (George Hoppe), kerkuil (waarnemend aalmoezenier Pater Bonke SJ) en Grimbert (troepleider en patrouilleleider Kees Bökking). Na de bevrijding verscheen een Engelse editie van de Guerillascout. Deze *Special edition for scouts and sea scouts of the allied liberation armies* werd ook voorpaginanieuws in het Amerikaanse Scouting Magazine 'The Scout' van 3 mei 1945. In de kop stond *Guerilla Scout, a story of heroism and faith*. In *The Left Handshake*, een Engels boek uit 1949 met verhalen over scouts in de oorlog, werden citaten uit het blaadje gebruikt. De redactie werd uitgebreid met een stamlid. Er volgden in totaal 5 Engelse edities.

Na de oorlog bleef Bonke nog kort actief bij de groep tot er weer een dominicaner pater gevonden werd om de rol van aalmoezenier over te nemen. Pater B. Latour keerde weer terug bij de groep. In de Guerilla-scout schreef pater Bonke een laatste bijdrage.

Na de bevrijding werkte hij een aantal jaar op het Ignatiuscollege in Amsterdam en vertrok toen weer naar Nederlands Indië.

Hij overleed op 23 juni 1974 en werd begraven op begraafplaats Jonkerbos in Nijmegen.

Meer informatie

Dominicus Een zwerftocht van veertig jaar 1935 1975.

[Nijmegen - Begraafplaats Jonkerbos - - graf 1328808 \(online-begraafplaatsen.nl\)](#)

[Indexen \(archief.amsterdam\)](#)

[Akte - Stadsarchief Amsterdam \(wiewaswie.nl\)](#)

[Archiefkaart indexen \(archief.amsterdam\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.